

РЕЦЕНЗІЯ
на Освітньо-професійну програму
«Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та
регіональні студії» галузі знань 29 «Міжнародні відносини»

Представлена ОПП (Освітньо-професійна програма) є обов'язковим нормативним документом для НУБіП України у підготовці бакалаврів зі спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» і визначає основні передумови доступу до навчання, його фахові орієнтири та акценти, необхідні для здобуття освітнього ступеню бакалавр, обсяг кредитів ЄКТС, перелік загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, нормативний і варіативний зміст підготовки фахівця, сформульований у термінах результатів навчання та вимоги до контролю якості вищої освіти.

У освітньо-професійній програмі (ОПП) визначається нормативний зміст навчання, встановлюються головні вимоги до змісту, обсягу й рівня освіти та професійної підготовки бакалавра галузі знань 29 «Міжнародні відносини» спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

Освітньо-професійна програма «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, ступеня вищої освіти – бакалавр, галузі знань – 29 «Міжнародні відносини», спеціальності – 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», розроблена відповідно до Закону України від 01.07.2014 № 1556-VII «Про вищу освіту», постанов Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій», від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», Положення про Науково-методичну раду Міністерства освіти і науки України, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11.09.2015 № 922 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 27.10.2015 № 1115), Національного класифікатору України «Класифікатор професій», затвердженого наказом Держспоживстандарту України від 28.07.2010 № 237 (із змінами) з урахуванням Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, схвалених сектором вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України (протокол від 29.03.2016 № 3).

Щодо пропозицій до вдосконалення та поглиблення освітньо-професійної програми слід віднести розширення обсягів вивчення іноземних мов та сучасних тенденцій міжнародних відносин.

Освітньо-професійну програму «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» розроблено членами проектної групи

Національного університету біоресурсів і природокористування України у складі:

1. Білан Сергій Олексійович, д-р іст. наук, професор, завідувач кафедри міжнародних відносин і суспільних наук, гарант програми.

2. Стрілець Василь Васильович, д-р іст. наук, професор, професор кафедри міжнародних відносин і суспільних наук

3. Калуга Володимир Федорович, д-р філос. наук, професор, професор кафедри міжнародних відносин і суспільних наук.

4. Асатуров Сергій Костянтинович, канд. іст. наук, доцент, доцент кафедри міжнародних відносин і суспільних наук.

ОПП є обов'язковим нормативним документом Національного університету біоресурсів і природокористування України, а її зміст цілком відповідає встановленим вимогам щодо формування фахівців даного профілю.

Рецензент,
Кандидат політичних наук,
Надзвичайний та Повноважний Посол України
в Республіці Білорусь 2010-2011рр.

197 Р. Безсмертний

РЕЦЕНЗІЯ

**на освітньо-професійну програму підготовки здобувачів першого
(бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю
291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
галузі знань 29 «Міжнародні відносини»**

Стратегічний розвиток нашої держави зумовлює суттєві перетворення в усіх сферах суспільства, зокрема й в галузі освіти. Нинішні пріоритети державної політики в галузі освіти орієнтують ЗВО на підготовку фахівців з високим інтелектуальним потенціалом, розвинутими фаховими компетенціями, здатними до самореалізації і саморозвитку.

Рецензована освітньо-професійна програма спрямована на професійну підготовку фахівців у сфері міжнародних відносин і включає в себе необхідні структурні та змістовні компоненти, які в сукупності забезпечують як програмні результати навчання так і компетентності. Також структура та зміст освітньо-професійної програми сприяють забезпеченню відповідності програмних результатів навчання запитам потенційних роботодавців. Здобувши передбачені в програмі компетентності випускники будуть здатні виконувати типові функції, які забезпечуються завдяки опануванню системи умінь та навиків, визначених у матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми.

Програма відповідає науковим та методичним вимогам, у ній визначені цілі, завдання, зміст та компетенції, що формуються у результаті вивчення дисциплін. Програма структурована і містить змістовні блоки, які логічно та послідовно розкривають аспекти професійної підготовки бакалаврів-міжнародників. Кадрове забезпечення ОПП відповідає профілю дисциплін, що викладаються.

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення демонструє використання електронних освітньо-наукових ресурсів, платформи дистанційного навчання, навчально-методичних комплексів дисциплін в електронному вигляді тощо.

Щодо пропозицій до вдосконалення ОПП, слід звернути увагу на збільшення кількості годин практичної підготовки студентів.

Запропонована освітня програма є обов'язковим нормативним документом для НУБіП України при підготовці бакалаврів зі спеціальності

«Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», а її зміст повністю відповідає встановленим вимогам щодо підготовки фахівців відповідного профілю.

Рецензент,
директор Державної установи
«Науково-методичний центр
вищої та фахової передвищої освіти»

Тетяна ІЩЕНКО

Справжність підпису Тетяни Іщенко
підтверджую
Завідувач кабінету кадрового забезпечення
та юридичного супроводу

Наталія ХОРУЖЕНКО

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» галузі знань 29 «Міжнародні відносини»

Запропонована освітньо-професійна програма враховує сучасний рівень підготовки фахівців вищезазначеної галузі. Її структура є комплексною та системною. Чітко визначені основні параметри необхідні для здобуття освітнього ступеня бакалавр зі спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

Освітня програма (ОПП), як важливий нормативний документ Національного університету біоресурсів і природокористування України, витримує баланс між усіма необхідними навчальними компонентами: теоретичним та практичним блоками, підсумковою атестацією. Зокрема, оптимально визначене співвідношення між обов'язковими та вибірковими елементами ОПП. Дисципліни вільного вибору охоплюють широке коло можливих інтересів студентів та сприятимуть поглибленню їх професійного та наукового становлення.

Вбачається логічним розподіл в освітній програмі кількості кредитів, що забезпечують належний рівень підготовки фахівців зазначеної спеціальності. ОПП передбачає проходження студентами кількох обов'язкових практик у ході здобуття бакалаврського рівня освіти.

Освітньо-професійна програма окреслює також перспективи працевлаштування, загальні та фахові компетентності спеціальності, програмні результати навчання, ресурсне забезпечення реалізації програми та матрицю відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми.

Рецензована освітня програма складена на високому професійному рівні, а її зміст повністю відповідає встановленим вимогам щодо підготовки фахівців галузі знань 29 «Міжнародні відносини» спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», розроблена відповідно до Закону України від 01.07.2014 № 1556-VII «Про вищу освіту», постанов Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій», від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», Положення про Науково-методичну раду Міністерства освіти і науки України, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11.09.2015 № 922 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 27.10.2015 № 1115), Національного класифікатору України «Класифікатор професій», затвердженого наказом Держспоживстандарту України від 28.07.2010 № 237 (із змінами) з урахуванням Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, схвалених сектором вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України (протокол від 29.03.2016 № 3).

У контексті вдосконалення ОПП з метою більш практичної підготовки фахівців у сфері міжнародних відносин доцільним вбачається включення до циклу спеціальної (фахової) підготовки такої обов'язкової компоненти як «Дипломатичне листування».

Рецензент,
Посол з особливих доручень МЗС України,
Надзвичайний і Повноважний Посол України
в Федеративній Республіці Нігерія в 2015-2019 рр.

В.С.Александрук

*Підпис Посла з особливих доручень
МЗС України В.С.Александрук*
05.04.2021 Головної спеціальної

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» галузі знань 29 «Міжнародні відносини»

Участь України в світових інтеграційних процесах обумовлює необхідність підготовки фахівців вищої кваліфікації у галузі міжнародних відносин та реалізації міжнародного співробітництва. У зв'язку із цим особливого значення набуває підготовка конкурентоздатних професіоналів на ринку праці. Національний університет біоресурсів і природокористування України має в своєму арсеналі потужний кадровий потенціал та належну матеріально-технічну базу для виконання цього завдання.

Рецензована освітньо-професійна програма підготовки кадрів зі спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» розроблена членами проєктної групи Національного університету біоресурсів і природокористування України після консультацій із практиками-професіоналами та потенційними роботодавцями, які підтвердили потребу в підготовці фахівців цієї спеціальності.

В освітньо-професійній програмі відображено загальну характеристику бакалаврського рівня, надано перелік компетентностей випускника, нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання, визначені форми атестації здобувачів та вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

Послідовність вивчення дисциплін, план та графік навчального процесу, перелік та обсяг нормативних і вибірковок дисциплін відповідають структурно-логічній схемі підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 292 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» і покликані сприяти забезпеченню відповідності програмних результатів навчання запитам потенційних роботодавців. Проведений аналіз показав, що ОПП має самостійний творчий характер та є завершеною.

Розроблена ОПІ з підготовки фахівців галузі знань 29 «Міжнародні відносини» спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», розроблена відповідно до Закону України від 01.07.2014 № 1556-VII «Про вищу освіту», постанов Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій», від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», Положення про Науково-методичну раду Міністерства освіти і науки України, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11.09.2015 № 922 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 27.10.2015 № 1115), Національного класифікатору України «Класифікатор професій», затвердженого наказом Держспоживстандарту України від 28.07.2010 № 237 (із змінами) з урахуванням Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, схвалених сектором вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України (протокол від 29.03.2016 № 3) відповідас обраному рівню вищої освіти, а її зміст повністю відповідас встановленим вимогам щодо формування фахівців даного профілю.

Рекомендацією до вдосконалення ОПІ можна назвати необхідність урізноманітнення економічної складової підготовки фахівців, оскільки це дасть змогу розширити обізнаність та підкреслить специфіку освітньої програми.

Рецензент,

Мармазов Василь Євгенович

Надзвичайний і Повноважний Посол України,
заслужений юрист України,
професор Київського університету права
при Національній академії наук України,
кандидат юридичних наук

В. Мармазов
vmarma22ov@yahoo.com
+380 44 496-1482

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» галузі знань 29 «Міжнародні відносини»

Необхідність прискореного поступального розвитку нашої держави зумовлює суттєві перетворення в усіх сферах суспільства, зокрема й в галузі освіти. Нинішні пріоритети державної політики в галузі освіти орієнтують ЗВО на підготовку фахівців з високим інтелектуальним потенціалом, глибокими спеціальними компетенціями, здатними до самореалізації і самовдосконалення.

Рецензована освітньо-професійна програма спрямована на професійну підготовку фахівців у сфері міжнародних відносин і включає в себе необхідні структурні та змістовні компоненти, які в сукупності забезпечують як програмовані результати навчання так і формування компетентності.

Структура та зміст освітньо-професійної програми сприяють забезпеченню відповідності програмних результатів навчання запитам потенційних роботодавців. Здобувши передбачені в програмі компетентності випускники будуть здатні виконувати типові функції, які забезпечуються завдяки опануванню системи умінь та навиків, визначених у матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми.

Програма відповідає науковим та методичним вимогам, у ній визначені мета, завдання, зміст та компетенції, що формуються у результаті вивчення дисциплін. Програма структурована і містить змістовні блоки, які логічно та послідовно розкривають аспекти професійної підготовки бакалаврів-міжнародників. Кадрове забезпечення ОПП відповідає профілю дисциплін, що викладаються.

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення демонструє використання електронних освітньо-наукових ресурсів, платформи дистанційного навчання, навчально-методичних комплексів дисциплін в електронному вигляді тощо.

Щодо пропозицій до вдосконалення ОПП, слід звернути увагу на збільшення кількості годин практичної підготовки студентів, залучення до викладання фахівців-практиків.

До того ж :

- У пункті «Основний фокус освітньо-професійної програми та спеціалізації» доречно було б додати після «міжнародні організації», слова «міжнародні економічні структури», а також відобразити специфіку закладу.

- У пункті «Придатність до працевлаштування» після слів «які працюють у сфері зовнішньополітичної» додати «та зовнішньоекономічної», а також згадати можливість працевлаштування у міжнародних економічних структурах. Зважаючи на амбітну мету України стати членом СС, варто орієнтувати майбутніх фахівців і на зайнятість у відповідних структурах СС.

- У пункті «Викладання та навчання» слід вилучити слова «історичної науки», оскільки основний акцент у підготовці робитиметься на проблемах сьогодення, які вимагають і оволодіння знаннями не тільки історичними, а насамперед в галузі економіки та права.

- Серед «умінь» слід передбачити вміння підготовки матеріалів до переговорів, особливо аналітичних довідок та тез.

Автори згадують про необхідність знань «видів і форм міжнародного туризму», але не акцентують увагу на важливості знань в сфері міжнародних економічних відносин та торгівлі. В цьому контексті, та зважаючи на те, що Університет має пріоритетне завдання підготовки фахівців в аграрній сфері та захисту довкілля, і враховуючи постійне зростання в сучасному світі ролі економічних міжнародних зв'язків та їхнього регулювання, було б доцільно в цикл Загальної підготовки ввести окрему дисципліну «Міжнародна торгівля товарами та послугами. Роль та значення СОТ.»

Запропонована освітня програма є обов'язковим нормативним документом для НУБіП України при підготовці бакалаврів зі спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», а її зміст відповідає встановленим вимогам щодо підготовки фахівців відповідного профілю.

Рецензент:

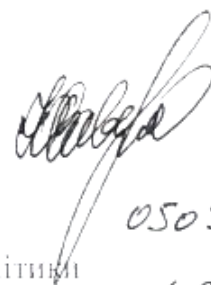
Савченко Юрій Васильович,

Надзвичайний і Повноважний Посол України
в Республіці Узбекистан (2010-2019 рр.),

Начальник Управління зовнішньоекономічної політики
та міжнародного співробітництва Секретаріату

Кабінету Міністрів України (2008-2010 рр.),

Надзвичайний і Повноважний Посланник II класу.

0503531807

yvs54@ukr.net

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» галузі знань 29 «Міжнародні відносини»

Освітньо-професійна програма (ОПП) «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» підготовки бакалаврів за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» розроблена викладачами кафедри міжнародних відносин і суспільних наук гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Освітньо-професійна програма містить обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти; перелік компетентностей випускника; нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання; форми атестації здобувачів вищої освіти; вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Програма реалізується з урахуванням міждисциплінарної та професійної підготовки здобувачів вищої освіти. Програма передбачає диференційований підхід до студентів очної та заочної форм навчання.

Реалізація основних положень ОПП передбачає, що здобувачі мають оволодіти ґрунтовними знаннями для практичної роботи у сферах менеджерської та адміністративної діяльності в контексті міжнародних відносин: посольствах, секретаріаті Верховної Ради України, міністерствах і відомствах України, структурних підрозділах органів державної влади, вітчизняних та іноземних фірмах і представництвах, комерційних структурах, які працюють у сфері зовнішньополітичної діяльності, міжнародних організаціях, засобах масової інформації.

Тож, враховуюче вище зазначене, а також на підставі аналізу змісту освітньо-професійної програми можна стверджувати, що остання повністю

відповідає встановленим вимогам щодо підготовки фахівців галузі знань 29 «Міжнародні відносини» спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

Рецензент: професор кафедри
всесвітньої історії та міжнародних відносин
Черкаського національного університету
ім. Б. Хмельницького

Земзюліна Н.І.

